T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

FIRAT ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
FIRAT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**36**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

A.Ş.	**:**	Anonim Şirketi
BAP	**:**	Bilimsel Araştırma Projeleri
SGK	**:**	Sosyal Güvenlik Kurumu
EKAP	**:**	Elektronik Kamu Alımları Platformu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversite Tarafından Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

2. Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

3. Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

4. Geçici Kabulü Yapılan İşlere İlişkin Tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması

5. İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatı Karşılık Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Görünmesi

6. Kamu İdaresi Adına Açılmış Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Sistemi Dışında Yer Alması

7. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçların Bilançoda Yer Almaması

8. Uzun Vadeli Olarak Verilen Elektrik, Su ve Doğalgaz Abonelik Bedellerinin İlgili Hesapta İzlenmemesi

9. Üniversitenin Teknokent Şirketindeki Sermaye Payının Mali Tablolarında Eksik Yer Alması

10. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

2. Kiraya Verilen Taşınmazların İzlenmesi İçin Nazım Hesapların Kullanılmaması

3. Dekanlık Görevlerinin Vekâleten Gördürülmesinde Mevzuatında Belirlenen Usule Uyulmaması

www.balioglu.net

4. Öğretim Üyesi Kadrolarına Objektif Kriterlere Aykırı Atama Yapılması

5. Sosyal Tesislere İlişkin Elektrik, Su ve Doğalgaz Giderlerinin Bütçeden Karşılanması

6. Üniversitenin Mülkiyetinde, Yönetiminde ve Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

7. Yapım İşleri İçin Verilen Süre Uzatımı veya İş Artışlarında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçelerinin Yenilenmemesi

8. Taşınmazların İcmal Cetvellerinin Mevzuata Uygun Olarak Düzenlenmemesi

9. Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Alımlarda Hatalı Uygulamaların Bulunması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Fırat Üniversitesi, 1967 yılında açılan Yüksek Teknik Okul ile eğitim-öğretim faaliyetlerine başlamıştır. Aynı yıl içerisinde Ankara Üniversitesi Senatosunun Elazığ'da Veteriner Fakültesinin kurulmasını öngören kararı, Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanmıştır. Yüksek Teknik Okul, 1969 yılında Elazığ Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisine dönüştürülmüş, Veteriner Fakültesi de 1970 yılında Ankara Üniversitesine bağlı olarak eğitim-öğretime başlamıştır. Elazığ'daki yükseköğretim kurumları, 11 Nisan 1975'de "Fırat Üniversitesi" adıyla tek bir çatı altında toplanmış ve Veteriner Fakültesi, Fen Fakültesi ve Edebiyat Fakültelerinden oluşan bir yapı çerçevesinde faaliyete başlamıştır.

www.balioglu.net

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı

Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Fırat Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Fırat Üniversitesi bünyesinde 16 fakülte, 3 yüksekokul, 4 enstitü, 9 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Üniversite; Rektörlük, Mühendislik ve Harput Yerleşkesi Kampüslerinden oluşmaktadır. Fırat Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• **Rektör** • **Rektör Yardımcıları** • **Genel Sekreterlik** • **İç Denetim Birimi** • **Hukuk Müşavirliği** • **Daire Başkanlıkları**	• **Rektör** • **Rektör Yardımcıları** • **Yönetim Kurulu** • **Senato** • **Fakülteler** Diş Hekimliği Fakültesi

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Eğitim Fakültesi
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	Fen Fakültesi
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	İlahiyat Fakültesi
Personel Daire Başkanlığı	İletişim Fakültesi
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	Mimarlık Fakültesi
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Mühendislik Fakültesi
• **Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü**	Sağlık Bilimleri Fakültesi
• **Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri**	Su Ürünleri Fakültesi
	Spor Bilimleri Fakültesi
• **Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi**	Teknoloji Fakültesi
	Teknik Eğitim Fakültesi
• **Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü**	Tıp Fakültesi
• **Güvenlik Müdürlüğü**	Veteriner Fakültesi
• **Yazı İşleri Müdürlüğü**	• **Enstitüler:**
	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
	Sosyal Bilimler Enstitüsü
	Fen Bilimleri Enstitüsü
	• **Yüksekokullar**
	Yabancı Diller Yüksekokulu
	Devlet Konservatuvarı
	Sivil Havacılık Yüksekokulu
	• **Meslek Yüksekokulları**
	Baskil Meslek Yüksekokulu
	Elazığ Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulu
	Karakoçan Meslek Yüksekokulu
	Keban Meslek Yüksekokulu
	Kovancılar Meslek Yüksekokulu
	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
	Sivrice Meslek Yüksekokulu
	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
	Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
	• **Merkezler**
	Araştırma ve Uygulama Merkezi
	Sürekli Eğitim Merkezi
	Uzaktan Eğitim Merkezi

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 5532'dir. Bu personelden 1920 kadrolu akademik personel, 8 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1311 idari personel, 620 sözleşmeli idari personel ve 1673 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	639	304	943
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	395	252	647
Teknik Hizmetleri Sınıfı	146	71	217
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Yardımcı Hizmetli	129	91	220
Toplam	**1.311**	**720**	**2.031**

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	424	38	462	424	-
Doçent	185	87	272	185	-
Dr. Öğretim Üyesi	357	190	487	357	-
Öğretim Görevlisi	266	55	321	266	-
Araştırma Görevlisi	688	362	1.050	688	-
TOPLAM	**1.920**	**672**	**2.592**	**1.920**	

www.balioglu.net

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 512.460.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 76.189.952 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 588.649.952 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %96'sı yani 560.261.251 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	381.720.000,00	420.460.000,00	416.494.327,00	99,06	74,34
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	58.054.000,00	61.425.000,00	61.021.679,00	99,34	10,89
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28.379.000,00	46.741.104,00	44.200.923,00	94,57	7,89
05-Cari Transferler	14.706.000,00	15.752.849,00	15.103.977,00	95,88	2,70
06-Sermaye Giderleri	29.601.000,00	44.271.000,00	23.439.623,00	52,95	4,18
TOPLAM	**512.460.000,00**	**588.649.953,00**	**560.260.529,00**	**95,18**	**100,00**

Üniversitenin 2020 yılı bütçe başlangıç ödeneği 512.460.000,00 TL'dir. Yıl içinde eklemelerle bu ödenek 588.649.953,00 TL'ye çıkarılmıştır. 2020 yılı bütçe gider gerçekleşmesi 560.260.529,00 TL olmuştur. Buna göre bütçe giderleri %95,18 oranında gerçekleşmiştir. Ayrıca bütçe gider gerçekleşmelerinde bütçede öngörülen toplam ödeneğin aşılması söz konusu olmayıp sermaye giderleri beklenenin altında kalarak %52,95 oranında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/ Gençlik ve Spor Bakanlığı/ Kalkınma Ajansı / Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı /AB hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 5.408.282,92 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.354.000,00	21.825.507,57	118,91	3,88
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	481.554.000,00	514.511.634,00	106,84	91,45
05-Diğer Gelirler	12.552.000,00	26.278.284,45	209,35	4,67
TOPLAM	**512.460.000,00**	**562.615.426,02**	**110,00**	**100,00**

Bütçede 2020 yılı için 512.460.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 562.615.426,02 TL gelir elde edilmiştir. Buna göre bütçe gelirleri %110 oranında gerçekleşmiştir. Ayrıca diğer gelirler başlangıç bütçesinde öngörülenin %209,35 oranında gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	279.106.998,00	344.811.137,00	416.494.327,00	23	20
SGK Devlet Prim Giderleri	42.139.306,00	52.323.048,00	61.021.679,00	24	16
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	44.317.045,00	44.386.976,00	44.200.923,00	0,15	-0,42
Cari Transferler	11.987.924,00	13.836.996,00	15.103.977,00	15	9
Sermaye Giderleri	65.028.000,00	37.319.035,00	23.439.623,00	-42	-37
Toplam	**442.579.273,00**	**492.677.192,00**	**560.260.529,00**	**11**	**13**

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere, Üniversitenin bütçe giderleri; 2018-2019 döneminde yüzde 11 oranında, 2019-2020 döneminde ise yüzde 13 oranında artış göstermiştir.

Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.569.914,72	24.284.957,58	22.112.471,09	3	-9

Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	350.129.150,00	460.279.150,00	514.511.634,00	31	11.78
Diğer Gelirler	19.864.292,26	18.334.175,09	26.279.102,05	-7.71	43
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	203.149,78	274.808,88	287.781,12	35	4.7
Net Toplam	**393.360.207,20**	**502.623.473,79**	**562.615.426,02**	**27**	**12**

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere, Üniversitenin bütçe gelirleri; 2018-2019 döneminde yüzde 27 oranında, 2019-2020 döneminde ise yüzde 12 oranında artış göstermiştir.

Dönem faaliyet geliri 613.305.807,94 TL, faaliyet gideri ise 581.676.057,92 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 31.341.968,90 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu/Olumsuz Faaliyet Sonucu
581.676.057,92	613.305.807,94	287.781,12	613.018.026,82	31.341.968,90

www.balioglu.net

Fırat Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Fırat Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 30.542.175,82TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 20 Mayıs 2007 tarih ve 26527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12097 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Fırat Üniversitesi Fırat Teknokent A.Ş.'dir. Üniversite, sermayesi 1.500.000,00 TL olan Teknokent A.Ş'ye 900.000,00 TL sermaye ile %60 oranında ortaktır.

Teknokent A.Ş 2020 yılında sermaye artırımına gitmiş olup Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletme Bütçesinden 27.04.2020 tarihli 390403 sayılı ve 2019-2020/10,01 Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile Fırat Teknokent A.Ş'ye 300.000,00 TL ödenek aktarımı yapılmıştır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup

2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 91.046,25 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 91.046,25 TL olarak gerçekleşmiştir. (olumlu)

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi ve Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırılması tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Planı ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği kurum organizasyon yapısının genel olarak, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde oluşturulduğu görülmektedir.

www.balioglu.net

2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmediği anlaşılmıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için, İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç kontrol risklerinin tanımlanmadığı, kontrol faaliyetleri belirlenmediği ve risklerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ve kontrol faaliyetlerinin çalışıp çalışmadığının izlenmediği görülmüştür.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemalarının oluşturulduğu ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımlarının belirlendiği anlaşılmıştır.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiş olduğu ifade edilmiştir.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunduğu anlaşılmıştır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış ve mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği ancak planın revize edilmesi çalışmalarının ve izlemesinin henüz tamamlanamadığı bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 3 iç denetçi görev yapmakta olup iç denetim ve raporlama faaliyetleri devam etmektedir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Fırat Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Tarafından Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Fırat Üniversitesi tarafından kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak muhasebe kayıtlarında gösterilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre kamu idaresinin her türlü taşınmazları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesaplarının ilgili alt kodlarının kullanılması gerekmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 171'inci maddesinde; arazi ve arsalar hesabının kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Yine aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 172'nci maddesinde; tahsise konu edilen arazi ve arsaların, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Üniversiteler Detaylı Hesap Planı incelendiğinde kamu idaresi tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen arsaların 250 Arazi ve Arsalar Hesabının 02 detay kodunda ve 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar yardımcı hesabında muhasebeleştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Üniversite tarafından başka kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen 7 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarının yapılmaması sonucu bu taşınmazların 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabının 2020 yılı mali tablolarında eksik görüldüğü tespit edilmiştir.

Mali tabloların Üniversitenin mali durumunu saydam ve gerçeğe uygun şekilde yansıtabilmesi için tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Fırat Üniversitesi tarafından yapılan sözleşmelerle girişilen taahhütlere ilişkin tutarların izlenmesi için kullanılması gereken 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 920 Gider Taahhütleri Hesabına ilişkin 473'üncü maddesinde; gider taahhütleri hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 472'nci maddesinde; muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi tarafından yıl içerisinde sözleşmeye bağlanan ve girişilen taahhütler olmasına karşılık taahhüt kartları düzenlenmediği ve buna bağlı olarak 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu hesaplar incelendiğinde bu hesapların mali yılbaşındaki açılış kaydında kayıt tutarının 32.915.921,26 TL olduğu, yılsonu kapanış kaydında yine aynı şekilde kapatıldığı görülmüştür. Ancak Kurum tarafından 2020 yılı içerisinde sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin bu hesaplar çalıştırılmadığı gibi geçmiş yıllarda bu hesaplara alınan taahhütler yerine getirilmesine rağmen ilgili tutarların hesaplardan çıkış kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca, söz konusu durum, İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmekte ve mali tablolarda 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının hatalı yer aldığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Üniversite tarafından geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden yapılan kesintilerin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekirken, 333 Emanetler Hesabında izlendiği görülmüştür.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin eki olan Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 30'uncu maddesinde, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde geçici kabul noksanlıklarının nasıl alınacağına ilişkin iki seçenek düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre idare, düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'ü kadar teminat mektubu ister, yüklenicinin teminat mektubu vermeme durumunda ise yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmını hakedişten keser.

Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planında 330 hesabına ilişkin 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30 ve 31'inci Maddesi Gereği Alınan Teminatlar yardımcı hesabı düzenlenmiştir. Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30'uncu maddesi gereği alınacak teminatlar ise geçici kabul noksanlıklarını ifade etmektedir. Yapılan incelemede, geçici kabul noksanlıkları için yapılan kesintilerin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyip 333 Emanetler Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir. Geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden kesilen tutarların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının yardımcı hesaplarında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar uyarınca, geçici kabul noksanlıkları kesintilerinin teminat niteliğinde olduğu ve İdarenin geçici kabul noksanları için kestiği 100.805,58 TL'lik tutarı 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlemesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu durum Kamu İdaresinin 2020 yılı mali tablolarında 333 Emanetler Hesabının 100.805,58 TL'lik fazla, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının ise söz konusu tutar kadar noksan görünmesine yol açmaktadır.

BULGU 4: Geçici Kabulü Yapılan İşlere İlişkin Tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması

Fırat Üniversitesi tarafından 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yapım işlerinden geçici kabulü yapılanların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı

www.balioglu.net

görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 187'inci maddesinde; yapılmakta olan yatırımlar hesabının, kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 188'inci maddesinin (b) bendinde ise; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Fırat Üniversitesince 2020 yılı içinde geçici kabulü yapılan işler ve 258 hesabında izlenen tutarlar; Altyapı İşleri 1.185.185,00 TL, Mekanik İşleri 349.602,00 TL, Elektrik İşleri 722.275,00 TL, Muhtelif Onarım İşleri 415.185,00 TL olup geçici kabulü yapılan toplam iş tutarı 2.672.247,00 TL'dir.

www.balioglu.net

Fırat Üniversitesinin 2020 yılı mali tablolarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borç bakiyesi 88.361.344,24 TL olarak gözükmektedir. Yapılan incelemede, bu tutarın önceki yıllardan birikerek geldiği ve geçici kabulü yapılarak tamamlanan işlere ait tutarların 258 hesabından çıkarılmadığı ve ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, sadece 2020 yılı için 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2.672.247,00 TL olması gerekenden fazla, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının ve 252 Binalar Hesabının ise bu tutar kadar olması gerekenden eksik görünmesine neden olmuştur.

Mali tabloların doğru ve güncel bilgiyi yansıtmasının sağlanması amacıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlardan, tamamlananların ilgili olduğu maddi duran varlık hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatı Karşılık Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Görünmesi

Fırat Üniversitesinin muhasebe kayıtlarının incelenmesinde işçiler için ayrılan kıdem tazminatı tutarlarının muhasebe kayıtlarında hatalı olarak takip edildiği ve izleyen dönemde

ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda aktarılmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 291'inci maddesine göre, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması, aynı Yönetmeliğin 342'nci maddesine göre uzun vadeli olan kıdem tazminatlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini anlatan 343'üncü maddesinde, hesaplanan kıdem tazminatı karşılığı tutarlarının 472 Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda 472 Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 372 Hesabının işleyişini açıklayan 292'nci maddesi uyarınca, ödenen kıdem tazminatlarının 372 Hesabına borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Belirtilen mevzuat hükümleri gereği faaliyet dönemi içerisinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıkları 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına, uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıkları ise 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmelidir. Ayrıca izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları dönem sonunda 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabından 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede sürekli işçilerin kıdem tazminatı tutarının 27.812.786,40 TL olduğu ancak 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında 656.719,57 TL olarak muhasebeleştirildiği görülmüştür. Dolayısıyla muhasebe kayıtlarında işçi kıdem tazminatı tutarı 27.156.066,83 TL eksiktir. Ek olarak yıl içerisinde işçilere ödenen 887.039,30 TL tutarındaki kıdem tazminatı 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı kullanılmak suretiyle muhasebeleştirilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı Kullanılarak doğrudan giderleştirilmiştir.

Ayrıca yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabından 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekirken aktarılmadığı, bunun yerine yıl içerisinde muhtelif zamanlarda aktarıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar uyarınca, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığının Hesabı mali tablolarda 887.039,30 TL eksik, 630 Giderler Hesabının ise bu tutar kadar fazla ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının ise olması gerekenden 27.156.066,83 TL eksik göründüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Kamu İdaresi Adına Açılmış Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Sistemi Dışında Yer Alması

Fırat Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından açılması ve muhasebe sistemi içinde yer alması gereken banka hesapları dışında, üniversitenin muhtelif birimleri tarafından açılmış ve muhasebe sistemi içinde yer almayan banka hesaplarının mevcut olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesinde muhasebe hizmeti; "*gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri*" şeklinde tanımlanmış ve bu işlemlerin muhasebe yetkililerince yürütüleceği belirtilmiştir. Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu tutulmuştur.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 102 Banka Hesabına ilişkin 17'nci maddesinde; banka hesabının, muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Kamu İdaresi adına bankalarda açılan bütün hesapların Kurumun 102 Banka Hesabında gösterilmesi gerekmesine rağmen Üniversite adına muhtelif bankalar nezdinde açılan bazı hesapların muhasebe kayıtlarında yer almadığı belirlenmiştir. Yapılan incelemelerde ; Akbank A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve T. Vakıflar Bankası T.A.O.'nın ilgili şubelerinde Üniversite adına açılmış muhasebe sistemine dahil olmayan 31.12.2020 tarihi itibariyle toplam bakiyesi 3.735.326,64 TL olan 75 adet banka hesabının bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen bankalarda muhtelif tarihlerde ve üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış olan ancak üniversitenin muhasebe sistemi içinde yer almayan hesapların Strateji

Geliştirme Dairesi Başkanlığınca üniversitenin muhasebe sistemi içine dahil edilerek kayıtlara alınması ve aktif olarak kullanılmayan banka hesaplarının kapatılması sağlanmalıdır.

BULGU 7: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçların Bilançoda Yer Almaması

Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları olduğu ve bu borçların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 89, Ek 4, Ek 68 ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde Kamu İdaresinin 2020 yılı sonu itibariyle SGK'ya tahakkuk etmiş faturalı borcu ile ek karşılık primi borcu bulunmaktadır. Söz konusu borçlarını zamanında ödenememesinin, bütçe ödenek kısıtlamasının bir sonucu olduğu, bu kısıtlamanın gecikme cezasına da neden olduğu görülmektedir. Ödenmesi gereken bu yükümlülük Kurum tarafından faaliyet raporlarına ve mali tablolara da yansıtılmamaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı, 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı ve bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379 Diğer Borç

www.balioglu.net

ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara söz konusu tutarda herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere Kurumun, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan, faturalı alacaklar olarak tabir edilen borçlarını muhasebe kayıtlarında izlemesi, mali tablolarına yansıtması gerektiği değerlendirilmektedir. 2020 yılı içerisinde söz konusu borçların 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ve 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına yansıtılmaması sonucunda mali tablolarda hatalı göründüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Uzun Vadeli Olarak Verilen Elektrik, Su ve Doğalgaz Abonelik Bedellerinin İlgili Hesapta İzlenmemesi

Fırat Üniversitesi tarafından elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen depozito bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyip 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini belirten 168'inci maddesinde; verilen depozito ve teminatlar hesabının, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır

Belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, bir yıldan uzun süreli olarak verilen depozito ve teminatların 226 Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen depozito bedellerinin bu kapsamda 226 Hesabına kaydedilmesi gerektiği düşünülmektedir. Ancak, Fırat Üniversitesince bir yıldan daha uzun bir süre için bütçesindeki ödeneğine dayanılarak veya diğer şekillerde verilen depozito bedellerinin 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca bir yıldan uzun süreli verilen depozito ve teminatların 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekmekte olup 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının mali tablolarda olması gerekenden 1.478.877,49 TL eksik, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının ise bu tutar kadar fazla göründüğü düşünülmektedir.

BULGU 9: Üniversitenin Teknokent Şirketindeki Sermaye Payının Mali Tablolarında Eksik Yer Alması

Fırat Üniversitenin, Teknokent-Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş'ye sermaye olarak ödediği payın Döner Sermaye Bütçesinden ödendiği ancak bu sermaye katılım payının Üniversitenin Özel Bütçe Hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yönetici şirket kurucuları" başlıklı 13'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında;

"*Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir*."

Denilmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üretilen Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bölümünün "Hesabın niteliği" başlıklı 159'uncu maddesinde ise; mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, üniversitelerin sermaye artırımlarına yönelik sermaye taahhütleri döner sermaye bütçesinden ödenebilmekte olup, bu ödemelerin üniversite aracılığı ile yapılması gerekmektedir. Üniversitelerin döner sermayelerinden elde etmiş olduğu bu kaynağı ödeme için kullandıklarında, 241 Mal ve Hizmet Üretilen Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydetmesi ve izlemesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde Fırat Teknokent-Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş'ye, Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletme Bütçesinden yapılan 300.000,00 TL tutarındaki sermaye payı ödemesinin Üniversite özel bütçesinin kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde Fırat Teknokent-Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş'ye, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Saymanlığı tarafından Üniversite adına yapılan toplam 300.000,00 TL'lik ödemenin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan

www.balioglu.net

Sermayeler Hesabına kaydedilerek Üniversitenin özel bütçesine ait bilançosunda yer alması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Üniversitenin vadeli mevduat hesaplarına ilişkin faiz tutarlarının 600 Gelirler Hesabına net tutar üzerinden kaydedildiği ve banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintisinin muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Faaliyet sonuçları tablosu ilkesi" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

"*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur*."

Hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmeliğin "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği ifade edilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrasında ise faiz gelirine ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları 102 Banka Hesabına, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamının aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede Üniversitenin, banka hesaplarına tahakkuk eden vadeli mevduat faiz gelirini net tutarlar üzerinden 600 Gelirler Hesabına kaydettiği, tevkifat tutarını ise muhasebe kayıtlarında hiç göstermediği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca, mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi sonucunda 600 Gelirler Hesabı ile 630 Giderler Hesabının 2020 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 240.239,35 TL eksik göründüğü değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

Fırat Üniversitesi tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin izlenmesinde 962 Bilimsel Projeler Hesabı ve 963 Bilimsel Projeler Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 30.11.2006 tarih ve 20017 sayılı yazısı ile uygun görüş alınarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Muhasebe Yönergesi'nin "Hesap planı" başlıklı 7'nci maddesinde "*Yükseköğretim Kurumlarına ait hesap planı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 44'üncü maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan aşağıdaki hesaplardan oluşur."* hükmü gereğince "Diğer Nazım Hesaplar" başlığı altında "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesapları düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelere uygun olarak, üniversitelerde araştırma kapsamında desteklenen projeler için ayrılan ödenek tutarlarının birim bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödeneklerin "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Araştırma projelerinden desteklenmesine karar verilenler için ayrılan ödenek tutarları ve bu projelere verilen ek ödenekler 962 Bilimsel Projeler Hesabına borç, 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

Kaydedilen tutarlardan yapılacak cari harcamalar/makine teçhizat alımları bir taraftan 630 Giderler Hesabına ya da varlık alımlarına ilişkin olanlar ilgili varlık hesabına borç, 103

Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilirken, söz konusu tutarlar aynı zamanda 962 no.lu hesaba alacak, 963 no.lu hesaba borç kaydedilir. Aynı şekilde Üniversitenin ilgili kurulları tarafından desteklenmesi iptal edilen bilimsel araştırma projelerinin bütçelerinde kalan tutarlar 962 no.lu hesaba alacak, 963 no.lu hesaba borç kaydedilir.

Söz konusu hesaplar incelendiğinde bu hesapların mali yılbaşındaki açılış kaydında yer alan tutarının 10.924.901,66 TL olduğu, yılsonu kapanış kaydında ise yine aynı tutar üzerinden kapatıldığı görülmüştür. Hâlbuki Üniversitede gerçekleştirilen Bilimsel Araştırma Projeleri için 2020 yılı içerisinde toplam 13.148,284,77 TL tutarında harcama yapılmış, dolayısıyla bu tutarlar 962 ve 963 Hesaplarına yansıtılmamıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca bilimsel araştırma projelerinden yapılan harcamaların nazım hesaplarda izlenmemesinin, Üniversitenin bilimsel araştırma projeleri kapsamındaki faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil ettiği ve mali tablolarda 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının 13.148.284,77 TL tutarında eksik yer aldığı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların İzlenmesi İçin Nazım Hesapların Kullanılmaması

Fırat Üniversitesi tarafından kiraya verilen gayrimenkuller ile bunlardan elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 533/B maddesine göre; kamu idarelerinin, kendilerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlerin sözleşme sonuna kadar kayıtlı değerleri üzerinden izlenmesi için 990 Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabını kullanmaları gerekmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin 533/Ç maddesine göre; kamu idarelerinin, kendilerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlere ilişkin olarak sözleşmelerinde yer alan kira ve irtifak hakkı gelirlerinin izlenmesi için 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabını kullanmaları gerektiği belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmeliğin 533/G maddesinde, Diğer Nazım Hesaplar grubunda yer alan hesaplara yazılan tutarların 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına karşılık olarak kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede denetlenen kamu idaresi tarafından kiraya verilen gayrimenkuller bulunmasına rağmen 990, 993 ve 999 Hesaplarının kullanılmadığı anlaşılmış olup mevzuat gereğince Üniversite tarafından kiraya verilen gayrimenkullerin ve bunlardan elde edilen gelirlerin nazım hesaplarda takip edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Dekanlık Görevlerinin Vekâleten Gördürülmesinde Mevzuatında Belirlenen Usule Uyulmaması

Üniversite bünyesinde bulunan bazı fakültelerin dekanlarının atamalarının asaleten yapılmayarak, Kanun'da belirlenen usule uyulmaksızın vekaleten atandıkları tespit edilmiştir.

2547 sayılı Kanun'un "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"a. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.) Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

...

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek,

(3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,

(4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

www.balioglu.net

(5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur."

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, dekanlık görevinin asaleten yürütülmesi asıldır. Bu görevin hangi hallerde vekaleten yürütülebileceği yine ilgili Kanun maddesinde belirlenmiştir. Dekan görevinin başında olmadığı zamanlarda yardımcılarından biri yerine vekalet edebilir. Bu görevin vekaleten yürütülmesi arızi durumlar için geçerli olup 6 aylık bir süre ile sınırlıdır. Söz konusu 6 aylık süre de bir hak değildir. 6 aylık süre dolu olan dekanlık kadrolarına çeşitli nedenlerle vekalet edilmesi durumunda belirlenen bir sınırdır. Boş bulunan kadroya vekalet için belirlenmiş bir süre değildir. Ayrıca, 2547 sayılı Kanunun belirlediği usul, dekanın görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birinin yerine vekalet etmesidir. Ancak söz konusu vekaleten görevlendirmeler, Üniversitenin talebi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılmıştır. Söz konusu görevlendirme usulü Kanunun belirlediği usule aykırıdır.

Dekan, Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında Rektöre karşı birinci derecede sorumludur. Dekanların söz konusu görevlerini sorumlulukları çerçevesinde yerine getirebilmeleri için Kanunla kendilerine bir takım güvenceler verilmiştir. Dekanların vekaleten görevlendirilmeleri, onların görevlerini Kanunlarla verilen sorumlulukları dahilinde yerine getirebilmeleri açısından risk oluşturabilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Öğretim Üyesi Kadrolarına Objektif Kriterlere Aykırı Atama Yapılması

Üniversitede bulunan öğretim üyesi kadrolarına, eşitlik ve liyakat ilkelerine aykırı atamalar yapıldığı tespit edilmiştir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"...

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

Denilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Doktor Öğretim Üyesi" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"...

c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler."

"Profesörlüğe yükselme ve atama" başlıklı 26'ncı maddesinde ise;

"...

Üniversiteler, profesörlüğe yükseltilerek atama için aranan bu asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

..."

Hükümleri yer almaktadır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Dürüstlük ve tarafsızlık" başlıklı 9'uncu maddesinde aynen;

www.balioglu.net

"Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler, …

Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar.

…"

Denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yukarıda değinilen 10'uncu maddesi ile Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in yine yukarıda değinilen 9'uncu maddesi uyarınca, kamu görevlileri görevlerini yerine getirirken, eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. Yine Kanunlarla kamu görevlilerine verilen takdir yetkisi kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlıdır. Kamu görevlileri bu yetkilerini kullanırken eşitlik ve tarafsızlık ilkesine bağlı kalmak zorundadırlar.

www.balioglu.net

Fırat Üniversitesince, 2020 yılı içerisinde öğretim üyesi alımı amacıyla çeşitli tarihlerde ilanlar verilmiş, atama yapılacak kadrolara ilişkin olarak 2547 sayılı Kanun'un yukarıda da değinilen maddeleri uyarınca bazı ek kriterler getirilmiş ve boş bulunan kadrolar için öğretim üyesi atamaları gerçekleştirilmiştir. Getirilen söz konusu ek kriterlere örnek verecek olursak;

- Spektral teoride düz ve ters problemlerin analizi konusunda çalışmaları bulunmak,

- Akıllı havacılık yapılarının kontrolü konusunda çalışmaları bulunmak

- Toplumcu gerçekçi şiirde şiddet üzerine çalışmaları bulunmak,

- Yapay zeka optimizasyonu ve sosyal ağ analizi hakkında çalışmaları bulunmak,

-Nesnelerin internet konusunda çalışmaları bulunmak.

Yukarıda yer verilen örneklerde de görüleceği üzere, alımı yapılacak öğretim üyeliği kadroları için ek kriterler getirilirken, 2547 sayılı Kanun'un 23 ve 26'ncı maddelerinde ifade edilen objektif ve denetlenebilirlik ilkelerine riayet edilmemiş, ilanların büyük çoğunluğunda spesifik ve belli bir kişiyi çağrıştıran şartlar istenmiştir. Bunun sonucunda da, alım yapılacak kadroların tamamına yakını için sadece birer kişi başvuru yapabilmiş ve aynı kişiler kadrolara alınmıştır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan ve internet sitesinden de ilan edilen "Akademik kadro ilanlarında aranan ek koşullara ilişkin" bilgi notunda, tüm üniversitelere yönelik olarak da söz konusu hususa değinilmiştir. Bilgi notunda, konu hakkında Yükseköğretim Kuruluna gelen şikayet dilekçelerinde; üniversitelerin akademik personel alımı için ilana çıktığı kadrolara ilişkin olarak ek koşullar belirlediği, ancak söz konusu ek koşulların bir adayı işaret edecek biçimde spesifik olarak belirlendiği ve böylece ilana diğer adayların katılımın engellendiği, ilanlara konulan ek koşullar yoluyla belirli kişilerin alınarak üniversitede kadrolaşmaya gidildiği şeklinde iddialar yer aldığı, yapılan inceleme ve soruşturmalarda Üniversiteler tarafından çıkılan bazı ilanlarda yer alan ek koşulların belirli bir adayı tanımlamaya yönelik olarak ve akademik rekabeti engelleyecek biçimde belirlenebildiği, ataması yapılan kişilerin yayınları ile belirlenen ek koşul arasında büyük benzerlikler bulunduğu ve hatta bazı atamalar için doğrudan ataması yapılan kişilerin yüksek lisans ya da doktora tez başlıklarının ek koşul olarak belirlendiği, bazı ilanlarda bilimsel kalite ve bilim disiplinleri arasındaki farklılıklarla açıklanamayacak ölçüde kısıtlayıcı ve rekabeti engelleyici koşullar belirlendiğinin görüldüğü, bunun akademik rekabeti engelleyecek nitelikte olmasının, Anayasanın eşitlik ilkesine ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık teşkil edeceği, tesis edilen işlemin dava konusu edilmesi halinde yargı makamları tarafından atama işleminin iptal edileceği, buna bağlı olarak üniversitenin işleyişi üzerinde olumsuzluk etkiler yaratacağı ve kişiler açısından mağduriyetler yaratacağı, söz konusu atama işleminde rol alan yetkililer açısından idari ve cezai sorumluluklar doğuracağının açık olduğu, bu doğrultuda verilmiş bulunan yargı kararlarının bulunduğu, ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Üniversite'nin çıkmış olduğu ilanlarda belirlediği ek koşulların kişiyi tanımlamaya yönelik olarak akademik rekabeti engelleyecek nitelikte olmasının, Anayasanın eşitlik ilkesine ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık teşkil ettiği ve Üniversitenin Kanunlarla belirlenen amaçlarına ulaşması açısından risk oluşturduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Sosyal Tesislere İlişkin Elektrik, Su ve Doğalgaz Giderlerinin Bütçeden Karşılanması

Üniversite sosyal tesislerine ait elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin tespitine ilişkin süzme sayaç takılmadığı, süzme sayaç bulunan tesislere ilişkin ise herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Mali kontrole ilişkin hükümler" başlıklı 8'inci maddesinin 7'nci fıkrasında merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince

işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

2020-1 sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in "Ortak Hususlar" başlıklı 7'nci maddesinde; kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmamasının esas olduğu belirtilmiştir.

Fırat Üniversitesi tarafından yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine aykırı olarak Sosyal Tesis İşletmesinin elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin bütçeden karşılandığı, bu tesislere sayaç takılmadığı, sayaç takılanlardan ise herhangi bir tahsilat yapılmadığı tespit edilmiş olup bu durum yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

BULGU 6: Üniversitenin Mülkiyetinde, Yönetiminde ve Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

www.balioglu.net

Üniversiteye ait arazi ve arsalar üzerinde bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı ve ilgili taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ilişkin usul ve esaslar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, kamu idarelerine ait taşınmazların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi;

"*Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini ifade eder*" şeklinde tanımlanmıştır.

Bahsi geçen Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların mevcut durumları ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların kamu idaresinde mevcut kullanım şekilleriyle muhasebe kayıtlarına

alınacağı ve kamu idarelerinin taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları arasındaki farklılıkları gidermek için cins tashihi işlemini yapması gerektiği belirtilmiştir.

Denetlenen kamu idaresinde yapılan incelemede, Üniversitenin kullandığı bazı taşınmazların bina niteliğinde olmasına rağmen bu taşınmazların tapuda bina olarak görünmediği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar uyarınca üniversiteye ait taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 7: Yapım İşleri İçin Verilen Süre Uzatımı veya İş Artışlarında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçelerinin Yenilenmemesi

Üniversite bünyesinde gerçekleştirilen yapım işlerine ilişkin verilen süre uzatımı veya iş artışlarında tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süreyi veya teminatı kapsayacak şekilde yenilenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 9'uncu maddesinde;

"*Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır*."

Denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 9'uncu maddesinde ise;

"*Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur*."

Hükmü yer almaktadır.

Fırat Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen işlerde süre uzatımı veya iş artışı verilmek suretiyle sözleşme bedel ve sürelerinde değişiklik yapılmasına karşılık, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak bu işlere ait tüm risk poliçelerinin oluşan yeni duruma göre güncellenmediği anlaşılmıştır.

BULGU 8: Taşınmazların İcmal Cetvellerinin Mevzuata Uygun Olarak Düzenlenmemesi

Fırat Üniversitesi tarafından mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin olarak hazırlanması gereken taşınmaz icmal cetvellerinin mevzuata uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde; Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan taşınmaz formlarının taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği ve mali hizmetler birimince taşınmaz formları konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Ayrıca icmal cetvellerinde, bu Yönetmelik'e ekli kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılacağı ve bu taşınmazlara ilişkin adet, yüz ölçümü ve değer toplamlarının belirtileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; Fırat Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan tapuda kayıtlı taşınmazlar için icmal cetvelinin, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar için icmal cetvelinin, orta mallar için icmal cetvelinin ve genel hizmet alanları için icmal cetvelinin mevzuata uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e göre söz konusu icmal cetvellerinin taşınmazların değer toplamlarını da içerecek şekilde hazırlanması gerekmektedir. Ancak Strateji Daire Başkanlığınca hazırlanan icmal cetvellerinde taşınmazların toplam değerlerine yer verilmediği görülmüştür. Dolayısıyla muhasebe kayıtlarında yer alan taşınmazların tam ve doğru olarak yer alıp almadığı tespit edilememiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar uyarınca, Kurum tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun olarak taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Alımlarda Hatalı Uygulamaların Bulunması

Fırat Üniversitesi tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan bazı alımların yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı ve Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınmadığı görülmüştür.

a) Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Kamu İdaresinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılan alımlarda ihalelere katılmaya ilişkin yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4'üncü maddesinde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği; ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Fırat Üniversitesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından 22/d kapsamında yapılan alımlarda, alım yapılan gerçek veya tüzel kişilerin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

b) Doğrudan Temin Kayıt Formunun Doldurulmaması ve Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinde Kayıt Altına Alınmaması

Kamu İdaresi tarafından doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar için Doğrudan Temin Kayıt Formu doldurulmadığı ve Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinde kayıt altına alınmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak diğer işlemleri düzenleyen 30.9.2'nci maddesinde, doğrudan temin yoluyla yapılan alımların,

www.balioglu.net

takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu formun doldurulmaması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamalar için aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendi gereği idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu aşması durumunda Kamu İhale Kurulundan alınması gereken uygun görüşün alınamamasına sebebiyet verebilecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

FIRAT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 36**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 38**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 39**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 39**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 40**
6. **DENETİM BULGULARI 40**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Hizmet Alımları 43

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi

2. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının Kullanılmaması ve Karşılık Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Hizmet Alımlarının Yıllık Toplamının % 10'unu Aşan Kısmı İçin Gereken İznin Alınmaması

2. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Bulunmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 04.08.1999 tarih ve 23776 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 5'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek, bilimsel görüş, plan, proje, araştırma, prototip geliştirme ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak,

c) Bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretim ile ilgili iş ve hizmetleri yapmak,

Olarak belirlenmiştir.

İşletme vasıtasıyla Fırat Üniversitesinin, yetkin olduğu konularda, Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Rektörlüğe bağlı Merkezler aracılığıyla yürütebileceği faaliyetler;

a) Yüksek öğretim kurumlan dışındaki gerçek ve tüzel kişilerce istenecek bilimsel görüş vermek, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, bunlara ilişkin raporlar düzenlemek

b) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler, laboratuvar ve mahallinde yapılacak herçeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, uygulama, her türlü analiz ve sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek

www.balioglu.net

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, faaliyet alanları ile sınırlı olarak her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak, önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle elde edilecek ürünleri pazarlamak, teşhir ve satış yerleri açmak

d) Bilgisayar Destekli Tasarım, Üretim ve Eğitim etkileşimli video kaset ile programlar hazırlamak, yazılım desteği sağlamak, bilgisayar montajı mikro işlemcili kontrol sistemleri ve ölçü aletleri üretimleri yapmak, üniversite bünyesinde kurulmuş bulunan televizyon yayın sistemini işletmek, televizyon ve radyo programları hazırlamak

e) Elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleri, kitap ve her türlü matbua evrak basmak, cilt ve matbaa işleri yapmak, renkli renksiz reprodüksiyon işleri yapmak

f) Eğitim, öğretim ve uygulama ile sınırlı olmak üzere, akaryakıt ve ısıtma sistemlerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş bulunan tesisleri işletmektir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 şube müdürü, 10 idari memur ve 14 sürekli işçi hizmet vermekte olup; idari memurun kadroları, özel bütçede, diğerlerinin ise işletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 1 defterdarlık uzmanı ve 8 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, elde ettiği gelirlerle giderlerini finanse etmekte olup, 2020 yılında özel bütçe kaynaklarından herhangi bir kaynak kullanmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 288.000.000,00 TL tahmin edilen İşletmenin 2020 yılı bütçe gideri

348.521.535,97 TL, bütçe geliri ise 373.226.488,70 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 100.000,00 TL olup toplam aktif büyüklüğü ise 69.232.433,08 TL'dir.

2020 Yılı Gelir Tablosuna göre gelir toplamı 379.165.702,94 TL, gider toplamı ise 348.623.527,12 TL olan İşletme yılsonu itibariyle dönemi 30.542.175,82 TL karla kapatmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici mizan,
- Kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından satın alınan bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde; haklar hesabının, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 223'üncü maddesinde ise hakların, maliyet bedeli ile 260 Haklar Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği, yararlanma süresi belli olanların sürenin bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanların 5'inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından yıl içerisinde alımı yapılan 304.440,00 TL tutarındaki lisans alımının ve 791.700,00 TL tutarındaki bilgisayar yazılımlarının 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, İşletme tarafından alımı yapılan bilgisayar yazılım ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kullanılarak amortisman ayrılması gerekmektedir. Ancak bilgisayar yazılımlarının ve lisans alımlarının doğrudan giderleştirilmesi sonucu 260 Haklar Hesabının mali tablolarda 1.096.140,00 TL tutarında eksik olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Döner Sermaye İşletmesi tarafından satın alınan bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının Kullanılmaması ve Karşılık Ayrılmaması

www.balioglu.net

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin gerçek ve tüzel kişilerden olan dava aşamasındaki alacaklarını şüpheli ticari alacak olarak kaydetmediği ve bu alacaklara karşılık ayırmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 109'uncu maddesinde; şüpheli ticari alacaklar hesabı, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın niteliği" başlıklı 111'inci maddesinde; şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesabının şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılacağı ve teminatlı alacaklarda karşılığın teminatı aşan kısım için ayrılacağı belirtilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesinin, Hukuk Müşavirliği tarafından takibi yapılan dava aşamasındaki 563.672,36 TL işletme alacağını şüpheli ticari alacaklar hesabına kaydetmediği ve bu alacaklara ilişkin olarak herhangi bir karşılık ayırmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar uyarınca İşletmenin dava aşamasında olan alacaklarını 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına kaydetmesi ve muhasebenin ihtiyatlılık kavramı gereği (teminatsız olması nedeniyle) tamamına karşılık ayırması gerekmektedir. Dava

aşamasında olan alacakların 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında izlenmemesi sonucunda bu hesabın mali tablolarda 563.672,36 TL eksik gözüktüğü değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Hizmet Alımlarının Yıllık Toplamının % 10'unu Aşan Kısmı İçin Gereken İznin Alınmaması

Fırat Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında doğrudan temin (22/d) usulüyle yapılan hizmet alımlarında mevzuatta öngörülen %10'luk sınırı Kamu İhale Kurulundan uygun görüş almadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22'nci maddesinde ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile alım yapılabileceği açıklanmış ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde olmayan idarelerin 32.316 TL'ye kadar ihtiyaçlarını bu bent kapsamında temin edebileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 62'nci maddesinde idarelerce uyulması gereken diğer kurallar belirtilmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde, yukarıda bahsedilen 21 ve 22'nci madde için bahsedilen limitler kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesi ile de Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin nasıl uygulanacağı düzenlenmiştir.

Buna göre idarelerin;

Mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplamaları,

İhale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip etmeleri,

www.balioglu.net

21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaların yıllık bütçelerinde mal ve hizmet alımı ile yapım işleri için ayrılan ödenekleri toplamının %10 oranını aşacağının anlaşılması halinde, mahalli idarelerde üst yönetici tarafından 62'nci maddenin (ı) bendi uyarınca uygun görüş için Kamu İhale Kurumu'na başvuruda bulunmaları,

gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, ihale ve harcamaya yetkili birimlerin Tebliğ'in emrettiği şekilde 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaları mali yıl içinde takip etmediği, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere doğrudan temin yönteminin kullanıldığı hizmet alımlarında mevzuatta belirtilen %10'luk limit aşıldığı ve uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunulmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında doğrudan temin usulüyle yapacağı alımları takip etmesi ve %10'luk sınırın aşılması halinde Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Hizmet Alımları

Bütçe Ödeneği	Bütçe Ödeneğinin %10'u	Doğrudan Temin ile Alım Yapılan Tutar	Sınırı Aşan Tutar
10.492.000,00 TL	1.049.200,00 TL	1.669.534,94 (Bütçe Ödeneğinin %15,9'u)	620.334,94 TL

BULGU 2: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Bulunmaması

Üniversite hastanesinde görev yapan tabiplerden bir kısmının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak

zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, bu maddedeki zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiş olup, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda oldukları yolunda amir hükümlere yer verilmiştir.

21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliği'n "Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi" başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alabileceği, geri ödemelerin ise sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bu çerçevede kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Yapılan incelemede Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesinde çalışan 36 tabibin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, Fırat Üniversitesi Hastanesinde görev yapan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılmasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net